

Al-Med Laboratorium Analityczno-Bakteriologiczne 97-500 Radomsko ul. Przedborska 2 44 683-26-82; 573-282-010 www.al-medlab.com	Zintegrowany System Zarządzania wg norm PN-EN ISO 9001	Nr dokumentu	PO-13
	PROCEDURA: STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PRZEDSIĘBIORSTWIE USŁUG MEDYCZNYCH AL-MED	Nr wydania	I
Data wydania		31.07.2024	
Sporządził: dr n. hum. Agnieszka Wasińska Zatwierdził do stosowania: dr n. med. Maciej Rudek		Nr egzemplarza	1
		Strona ze stron	1 z 2

1. Cel procedury:

Celem procedury jest wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w PUM AL-Med.

2. Zakres procedury:

Procedura odnosi się do przeciwdziałania krzywdzeniu Małoletnich, jak również zapewnieniu im poczucia bezpieczeństwa w trakcie pobytu w laboratorium medycznym P.U.M. „Al – Med” oraz w podległych punktach pobrań.

3. Odpowiedzialność i uprawnienia

Właściciel wyznacza osobę odpowiedzialną za wdrożenie i stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich w obszarze P.U.M. „Al – Med”, sprawującą nadzór nad prawidłowym stosowaniem Standardów ochrony dziecka w podmiocie oraz ich aktualność, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, monitorowanie realizacji standardów, prowadząca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Pracownicy odpowiadają za przestrzeganie i właściwą realizację zadań określonych w procedurze.

4. Kogo dotyczy:

Wszystkich pracowników P.U.M. AL-MED

5. Arenga

Mając na uwadze treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie m. in. ochrony praw człowieka, uznając istotną rolę placówek ochrony zdrowia w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, w szczególności prawa do ochrony ich godności i wolności od wszelkich form krzywdzenia, PUM Laboratorium Analityczno-Bakteriologiczne AL-MED w Radomsku przyjmuje niniejszy dokument jako wzór zasad i procedur w przypadku podejrzenia, że dziecku, które przebywa w Laboratorium, dzieje się krzywda oraz dla zapobiegania takim zagrożeniom.

Politykę ochrony dzieci w Laboratorium AL-MED w Radomsku realizujemy poprzez wskazane poniżej zasady. Jednocześnie zapewniamy, że nasza działalność jest zorganizowana tak, aby zapewnić dzieciom i młodzieży dostęp do usług medycznych, w sposób dla nich jak najbardziej bezpieczny, w środowisku wolnym od

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
 Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
 jakąkolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

zagrożeń i zachowań nieodpowiednich, w szczególności wolnym od jakichkolwiek form przemocy i dyskryminacji.

6. Terminologia i skróty

- 1) **PUM AL-MED** – Przedsiębiorstwo Usług Medycznych Laboratorium Analityczno-Bakteriologiczne AL-MED w Radomsku, prowadzący działalność medyczną w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, a także ustawy z dnia 15 września 2022r. o medycynie laboratoryjnej, bez względu na formę prawną i źródło finansowania, świadczący usługi m. in. dzieciom i działający na rzecz dzieci.
- 2) **Dyrektor** – dyrektor Przedsiębiorstwo Usług Medycznych Laboratorium Analityczno-Bakteriologiczne AL-MED w Radomsku.
- 3) **Małoletni** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
- 4) **Personel podmiotu** – pracownicy, współpracownicy, niezależnie od podstawy zatrudnienia (w tym osoby świadczące usługi w oparciu o umowy cywilnoprawne, wolontariusze, studenci, stażyści, praktykanci).
- 5) **Opiekun dziecka** – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic¹ albo opiekun²; rodzic zastępczy³; opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych)⁴.
- 6) **Zgoda Rodzica** – oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować Rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- 7) **Krzywdzenie dziecka** to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.
- 8) **Podstawowe formy krzywdzenia małoletnich:**
  - a) **Przemoc fizyczna** wobec dziecka. Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
  - b) **Przemoc psychiczna** wobec dziecka. Jest to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

---

¹ W rozumieniu art. 98 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

² W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

³ W rozumieniu Art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

⁴ W rozumieniu art. 25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

- niedostępność emocjonalną.
- zaniedbywanie emocjonalne.
- relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu.
- nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem.
- niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka.
- niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną.
- nieodpowiednią socjalizację, demoralizację.
- sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.

- c) **Przemoc seksualna** wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka). Jest to angażowanie dziecka poprzez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nie seksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne np. wykorzystanie dziecka lub jego wizerunku do tworzenia materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie tzw. CSAM (na przykład z wykorzystaniem oprogramowania). Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególnie zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.
- d) **Zaniedbywanie dziecka.** Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- e) **Przemoc rówieśnicza** (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:
- f) **przemoc werbalną** (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie).
- g) **przemoc relacyjną** (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż).

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”

Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana jakiegokolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

- h) **przemoc fizyczną** (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie).
- i) **przemoc materialną** (np. kradzież, niszczenie przedmiotów).
- j) **cyberprzemoc/przemoc elektroniczną** (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem Internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych).
- k) **wykorzystanie seksualne** – dotykanie intymnych części ciała lub nakłanianie/zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- l) **przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią** (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).
- m) **Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci** – pracownik wyznaczony przez kierownictwo podmiotu
- n) **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.
- o) **Kwalifikacja zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:**
  - Istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwo na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem lub popełniono przestępstwo.
  - Doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie.
  - Doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

7. Stosowanie Standardów

1. Każdy Pracownik PUM Laboratorium AL-MED jest zobowiązany do realizacji zasad ochrony małoletnich w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Laboratorium oraz swoich kompetencji.
2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi, określone przez niniejsze Standardy, obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką Laboratorium, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie działania podmiotu wykonującego działalność medyczną - laboratoryjną.
3. Znajomość procedur wewnątrzzakładowych w zakresie przestrzegania Standardów oraz informację o niekaralności za czyny przeciwko dzieciom, każdy pracownik potwierdza oświadczeniem, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
4. Zatrudnienie pracowników odbywa się zgodnie ze Standardami, w szczególności wskazane w Standardach wymogi, odnoszą się do pracowników mających kontakt z małoletnimi.
5. Dyrektor, bądź osoba odpowiedzialna za wdrożenie i stosowanie Standardów, przeprowadza weryfikację pracowników w Rejestrze Sprawców Przystępstw z wykorzystaniem danych pracownika podanych

zgodnie z załącznikiem nr 1 oraz 3. oraz Procedury PO-14 wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

6. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w PUM Al-MED następuje poprzez wydanie przez Dyrektora zarządzenia w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w PUM AL-Med. oraz:
  - Zaznajomienie personelu z treścią Standardów Ochrony Małoletnich – poprzez ich udostępnienie wszystkim członkom personelu w wewnętrznym systemie WYMIANA oraz w formie papierowej.
  - Fakt zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich każdy z pracowników potwierdza własnoręcznym podpisem na załączniku do dokumentu.
  - Treść Procedury wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich dostępna jest na stronie internetowej www.al-medlab.com.

8. Poszanowanie praw dziecka przez personel

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem i podmiotowo. Podmiotowy stosunek do dziecka oznacza, że podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym, wysłuchać jego opinii oraz o ile to możliwe i bezpieczne, uwzględniać jego potrzeby.
2. W laboratorium personel medyczny, podczas pobierania krwi jest zobligowany do przytrzymania (unieruchomienia) okolicy miejsca wkłucia dziecka, tak aby było możliwe bezpieczne, precyzyjne i w miarę możliwości bezbolesne pobranie materiału biologicznego.
Bez w/w czynności i współpracy z Rodzicem, nie będzie możliwości wykonania badań małoletnim.
3. Zabrania się takich zachowań jak zawstydzanie, lekceważenie, obrażanie, stosowanie nieuzasadnionych zakazów. Nie wolno podnosić głosu na dziecko, chyba, że zachodzi konieczność zapewnienia bezpieczeństwa małoletniego.
4. Pracownicy utrzymują relacje z małoletnimi zachowując właściwe standardy, adekwatne do sytuacji, wieku małoletniego i jego stopnia rozwoju.
5. Obowiązuje zakaz przebywania Pracownika z małoletnimi poza obszarem uniemożliwiającym obserwację przez inne osoby. Każdy przypadek osobistego pozostania Pracownika z małoletnim bez udziału osób trzecich, wymaga poinformowania rodziców lub opiekuna prawnego a w wypadku ich nieobecności powiadomienia innych współpracowników/przełożonego, wraz z podaniem miejsca przebywania.
6. Wszelkie czynności z udziałem małoletnich, które są prowadzone przez osoby trzecie/firmy, przy braku obecności rodzica lub opiekuna prawnego, odbywają się z obowiązkowym udziałem pracowników Laboratorium.
7. Małoletni ma prawo do uzyskania informacji o osobie, do której może zgłosić niewłaściwe zachowanie wobec swojej osoby, względnie innego małoletniego. Ma prawo oczekiwać adekwatnej do sytuacji reakcji oraz informacji o sposobie załatwienia sprawy.

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakakolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

8. Małoletni ma prawo do poszanowania prywatności, w szczególności:

- a) Należy poinformować dziecko o tym, że ma prawo do poufności ze strony personelu medycznego, jeśli dana informacja nie zagraża życiu lub zdrowiu dziecka i dotrzymanie poufności nie wiąże się ze złamaniem prawa. Jeśli zajdzie potrzeba ochrony dziecka bądź wystąpi inna sytuacja, z którą wiąże się ujawnienie określonych danych na temat dziecka, należy go o tym jak najszybciej powiadomić, wyjaśniając sytuację. W trakcie badania należy, w miarę możliwości zapewnić, że podczas badania dziecka obecny jest rodzic, opiekun dziecka lub inna osoba bliska wskazana przez dziecko, chyba że dziecko sobie tego nie życzy.
- b) Omawiając sytuację zdrowotną dziecka i podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy traktować je podmiotowo, zwracać się bezpośrednio do dziecka, szanować prawo dziecka do autonomii, dawać mu poczucie sprawczości i wpływu na to, co się z nim dzieje w trakcie leczenia. Należy jednak pamiętać, że decyzje i wybory podejmowane przez dziecko powinny dotyczyć spraw na miarę jego wieku, etapu rozwoju i możliwości poznawczych oraz z uwzględnieniem jego bezpieczeństwa. Należy respektować prawo pacjentów, którzy ukończyli 16 lat, do współdecydowania o własnym zdrowiu oraz metodach leczenia i otrzymywania pełnych informacji w tym zakresie.
- c) Podczas czynności diagnostycznych (pobierania materiału) i higienicznych związanych z ochroną zdrowia, kontakt fizyczny z dzieckiem należy ograniczyć do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka i przeprowadzać je dbając o komfort pacjenta i z poszanowaniem jego godności i intymności. Należy zawsze uprzedzać o swoim działaniu, pytać o zgodę opiekuna dziecka lub samo dziecko. Podczas badania medycznego należy odsłaniać ciało dziecka partiami. Podczas pobierania materiału biologicznego dziecku powinien towarzyszyć opiekun (bądź inna osoba mu towarzysząca) i osoba z personelu, chyba że dziecko sobie tego nie życzy.
- d) Kontakt fizyczny z dzieckiem niezwiązany z udzielaniem świadczenia medycznego czy pielęgnacją może odbywać się wyłącznie za zgodą dziecka i zgodnie z jego potrzebą. Przed przytuleniem, pogłaskaniem czy wzięciem dziecko na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, należy zapytać je, czy tego potrzebuje.
- e) Jeśli zachodzą ustawowe podstawy zastosowania wobec dziecka przymusu, należy postępować zgodnie z procedurą stosowania przymusu bezpośredniego⁵. W takich okolicznościach ważne jest, aby łagodzić emocje dziecka – pacjenta. W przypadku pracy z dzieckiem, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania należy zachować ostrożność i dystans w celu ochrony dziecka. Zawsze należy tłumaczyć dziecku jakie i dlaczego stawiamy granice.
- f) Należy uszanować trudne emocje dziecka związane z pobytem w podmiocie, jego prawo do zmiany nastroju, zmiany zdania oraz potrzebę oswojenia się z nową sytuacją, miejscem i osobami.
- g) Każde dziecko ma prawo, aby opiekunowie towarzyszyli mu podczas korzystania ze świadczeń medycznych, zawsze gdy tego potrzebuje. Należy zadbać o to, aby opiekun był informowany o bieżącej sytuacji medycznej dziecka, a także uwzględnić rolę opiekuna w opiece nad dzieckiem, przygotowaniu go do wykonania badań, przebiegu ich, mając za priorytet uspokojenie dziecka.

---

⁵ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego z 21 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2459)

- h) Należy poinformować dziecko i opiekunów o zasadach obowiązujących w podmiocie i podkreślać znaczenie ich przestrzegania dla minimalizowania dyskomfortu wszystkich pacjentów.
- 8. Pracownik nie może ujawniać informacji wrażliwych takich jak wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 9. Pracownik nie może utrwalać wizerunku małoletnich (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Zakaz dotyczy także osób trzecich przebywających w przychodni.
- 10. Skrócona wersja standardów ochrony małoletnich stanowi załącznik nr 5.

9. Zakaz stosowania wobec małoletniego zachowań niedozwolonych

- 1. W obecności małoletnich zabronione są jakiegokolwiek niestosowne zachowania, w szczególności:
  - a) używanie wulgarnych słów, gestów lub żartów,.
  - b) obraźliwe uwagi pod adresem małoletniego lub innych osób.
  - c) nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej.
  - d) nadużywanie w stosunku do małoletniego władzy.
  - e) używanie w stosunku do małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.
- 2. Pracownikowi nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze.
- 3. Zakaz obejmuje w szczególności:
  - a) seksualne komentarze, żarty.
  - b) gesty.
  - c) udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych w jakiegokolwiek formie.
  - d) proponowania małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich.
- 4. Pracownikowi nie wolno:
  - a) przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, rodziców/opiekunów małoletniego,
  - b) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodziców/opiekunów małoletniego, które mogłyby nawet potencjalnie prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie, faworyzowanie.
- 5. Pracownicy są zobowiązani do równego traktowania małoletnich ze względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

10. Zasady kontaktów z dzieckiem

- 1. Członek personelu powinien kontaktować się z dzieckiem:
  - a) w celach związanych z udzielaniem świadczeń medycznych, w godzinach pracy,

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakakolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

- b) na terenie podmiotu bądź drogą poczty elektronicznej lub telefonicznie lub za pośrednictwem innych służbowych kanałów komunikacji.
2. Jeżeli po godzinach pracy podmiotu zachodzi konieczność:
  - a) nawiązania kontaktu z dzieckiem lub jego opiekunem należy to uczynić przy wykorzystaniu służbowego e-maila albo telefonu służbowego.
  - b) spotkania z dzieckiem – może to nastąpić po wyrażeniu zgody przez opiekuna dziecka i należy niezwłocznie powiadomić o tym kierownictwo podmiotu.
3. Ograniczenia wskazane w pkt. 1 i 2 nie mają zastosowania w przypadku zagrożenia dobra dziecka. W takiej sytuacji należy podjąć działania mające na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz niezwłocznie zgłosić zdarzenie przełożonemu lub osobie odpowiedzialnej za ochronę dzieci lub kierownictwu podmiotu (zgodnie z przyjętą w podmiocie procedurą) a następnie sporządzić szczegółową notatkę służbową z opisem zdarzenia i przekazać ją osobie odpowiedzialnej za ochronę dzieci i kierownictwu podmiotu.
4. W przypadku, gdy z uwagi na bezpieczeństwo dziecka uzasadnione jest, aby dziecko miało możliwość kontaktu z członkiem personelu poza godzinami jego pracy i poza służbowymi kanałami komunikacji, w sytuacji gdy dziecko nawiąże taki kontakt, każdorazowo osoba ta ma obowiązek odnotować to w formie notatki służbowej i poinformować przełożonego/osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka.

11. Obowiązki Pracowników w razie podejrzenia krzywdzenia małoletnich

1. Procedury interwencji mają za cel wspierać członków personelu w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
2. Personel wykonujący zawody medyczne pełni jedną z najważniejszych ról w procesie rozpoznawania krzywdzenia dziecka.
3. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
4. Fakt zidentyfikowania objawów mogących świadczyć o krzywdzeniu dziecka - pacjenta podlega obowiązkowemu odnotowaniu w dokumentacji medycznej.
5. Naruszenie obowiązku reagowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia dziecka może zostać uznane za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych i jako takie prowadzi do rozwiązania umowy z osobą dopuszczającą się tego naruszenia.

12. Kwalifikacja zagrożeń

1. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
  - a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem;
  - b) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
  - c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
2. W każdym przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzewanej o krzywdzenie.

3. Członek personelu, który podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej osobie wyznaczonej przez kierownictwo odpowiedzialnej za przyjęcie zgłoszenia.
4. W przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, należy powiadomić opiekuna dziecka, a w sytuacji gdy osoba podejrzewaną o krzywdzenie jest opiekun dziecka, należy powiadomić niekrzywdzącego opiekuna.
5. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony innego dziecka, należy powiadomić również opiekuna dziecka krzywdzącego.
6. Interwencja prowadzona jest osobę wyznaczoną przez kierownictwo do podejmowania interwencji, w zależności od sytuacji i potrzeby we współpracy z kierownictwem, osobą dokonującą zgłoszenia, innymi osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie, realizowanie, upowszechnianie i monitorowanie standardów ochrony dzieci, lub innymi osobami zatrudnionymi w podmiocie, np. psychologiem.
7. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przyjęta w podmiocie musi uwzględniać obowiązki określone w przepisach prawa, m.in. art. 240 Kodeksu karnego , art.12. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego .
8. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
9. Każde zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz przebieg każdej interwencji dokumentuje się w sposób ustalony w podmiocie. Podmiot jest zobowiązany do dostosowania procedur funkcjonujących w podmiocie lub przyjęcia procedury.
10. Po ujawnieniu przez dziecko krzywdzenia lub w sytuacji podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, osoba odpowiedzialna za organizację i udzielanie wsparcia dziecku opracowuje plan wsparcia dziecka.

13. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rodzica, opiekuna lub innych bliskich dorosłych

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej, a w rodzinie są lub mogą być inne dzieci narażone na krzywdzenie, należy niezwłocznie poinformować Policję i pogotowie, jeśli to konieczne, dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
2. W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy niezwłocznie poinformować Policję i pogotowie, jeśli to konieczne, dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
3. W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko podmiotu w towarzystwie opiekuna będzie godziło w dobro dziecka, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, osoba odpowiedzialna za podejmowanie interwencji może podjąć decyzję o opóźnieniu wypisania dziecka z podmiotu i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

4. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka należy sporządzić pisemne zawiadomienia, opisujące najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację, np. relacja do dziecka – ojciec, matka, miejsce zamieszkania albo miejsce pracy lub nauki) i przesłać je do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury.
5. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub innych domowników:
  - a) gdy zachowanie wobec dziecka stanowi przemoc domową⁶ należy wszcząć procedurę Niebieskie Karty poprzez przesłanie formularza „*Niebieska Karta – A*” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego właściwego ze względu na zamieszkanie osoby doznającej przemocy domowej w terminie 5 dni.
  - b) gdy zachowanie nie stanowi przemocy domowej, a dziecko doświadcza np. zaniedbania lub relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo) – należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny
6. W przypadku, gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację dziecka.

14. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony członka personelu podmiotu lub innej osoby dorosłej

1. W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy niezwłocznie poinformować Policję i pogotowie, jeśli to konieczne, dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
2. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony członka personelu należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi, aż do czasu wyjaśnienia sprawy. 3. W przypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko członkowi personelu w związku z popełnieniem przestępstwa przeciwko dziecku należy bezwzględnie i natychmiastowo odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, do przyjmowania zgłoszeń lub odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo podmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownictwo.

---

⁶ Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę. Do wszczęcia procedury nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy ani osoby stosującej przemoc (Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 424 z późn. zm.).

4. Jeżeli zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez osobę z kierownictwa podmiotu, wówczas osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dziecka w podmiocie powiadamia o zgłoszeniu organ nadzorujący podmiot, a osoba odpowiedzialna za podejmowanie interwencji następnie podejmuje odpowiednią interwencję.
5. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację) przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury.
6. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony członka personelu:
  - a) w sytuacji, gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka przełożony/inna osoba wskazana przez kierownictwo przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z członkiem personelu,
  - b) w sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, rekomenduje się rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Jeżeli członek Personelu, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez podmiot PUM Laboratorium AI-Med, lecz przez podmiot trzeci wówczas należy zarekomendować zawieszenie współpracy z tą osobą, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z organizacją lub instytucją współpracującą.
  - c) przypadku znacznego naruszenia dobra dziecka przez członka personelu, osoba odpowiedzialna za standardy przeprowadza wewnętrzne postępowanie w celu wyjaśnienia zdarzenia, określa kroki zapobiegające wystąpieniu takich sytuacji w przyszłości (np. aktualizacja standardów, obowiązkowe szkolenie) i nadzoruje ich realizację.
  - d) W przypadku nie zastosowania się Personelu do standardów pomimo ewidentnych objawów przemocy wobec dziecka należy podjąć działania mające na celu ukaranie pracownika oraz ponowne jego przeszkolenie.

15. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony innego dziecka

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w podmiocie (np. na zajęciach grupowych), w miarę możliwości i w sposób dostosowany do specyfiki podmiotu, należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na notatce służbowej. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne notatki.
2. W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy niezwłocznie poinformować Policję i pogotowie, jeśli to konieczne, dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
3. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez inne dziecko polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane

umożliwiający identyfikację) przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury. W przypadku popełnienia czynu karalnego na szkodę dziecka przez osobę w wieku powyżej 10 roku życia i poniżej 17 roku życia także należy sporządzić pisemne zawiadomienie. W przypadku popełnienia czynu karalnego przez dziecko poniżej 10 roku życia na szkodę innego dziecka należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.

4. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony innego dziecka należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.
5. W przypadku, gdy dziecko doznaje przemocy ze strony dziecka – członka rodziny (rodzeństwo, dalsza rodzina) można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty w stosunku do opiekuna, który nie reaguje na krzywdzenie dziecka.

16. Monitorowanie realizacji standardów

1. Realizacja standardów ochrony dzieci w podmiocie jest regularnie monitorowana, poddawana ewaluacji i, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności, modyfikowana.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za stosowanie i bieżącą analizę działania Standardów.
3. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci
  - a) regularnie monitoruje znajomość i przestrzeganie przez personel podmiotu przyjętych standardów ochrony dzieci.
  - b) sprawdza i ocenia skuteczność obowiązujących wytycznych i procedur.
  - c) prowadzi rejestr naruszeń standardów i reaguje na nie.
  - d) proponuje zmiany w standardach mające na celu skuteczną ochronę dzieci przed krzywdzeniem.
  - e) prowadzi dla personelu podmiotu cykliczne szkolenia w zakresie obowiązujących standardów i nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści.

17. Zmiany w standardach

1. Standardy wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia przez Dyrektora PUM Laboratorium AL-MED.
2. Dyrektor Laboratorium wprowadza do standardów niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów.

18. Dokumenty związane

1. Procedura: WERYFIKACJA W REJESTRZE SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW NA TLE SEKSUALNYM
PO-14/31.07.2024 wyd. I

19. Załączniki

1. Załącznik nr 1 – Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami (PO-13.F-01)
2. Załącznik nr 2 - Zakres danych do sprawdzenia osoby w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym (PO-13.F-03)
3. Załącznik nr 3 – Rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (PO-13.F-04)

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakakolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

4. Załącznik nr 4 – Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (wersja skrócona dla małoletnich) (PO-13.F-05)
5. Załącznik nr 5 – Jak małoletni powinni zachowywać się podczas pobytu w Laboratorium.
6. Załącznik nr 6 – Rozdzielnik dokumentów.
7. Załącznik nr 7 – Wykaz pracowników przeszkolonych i uprawnionych do stosowania Procedury.

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „**AI – Med**”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakośkolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

Radomsko , dnia .....

..... (imię i nazwisko pracownika)

..... (forma zatrudniania/stanowisko)

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w PUM Laboratorium Analityczno-Bakteriologicznym Al-Med w Radomsku i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

O ś w i a d c z a m, że nie byłem/am prawomocnie skazany/a za czyny zabronione stanowiące przestępstwa określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/am się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/ a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(własnoręczny – czytelny podpis)

Podstawa prawna: art. 21 ust. 5, ust. 7 i ust. 8 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia z dnia 13 maja 2016 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 j.t. z późn. zm.)

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakakolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

**ZAKRES DANYCH DO SPRAWDZENIA OSOBY W REJESTRZE SPRAWCÓW
PRZESTĘPSTW NA TLE SEKSUALNYM**

Imię i nazwisko: .....

Data urodzenia: .....

Pesel: .....

Nazwisko rodowe: .....

Imię ojca: .....

Imię matki: .....

Rejestr dostępny jest na stronie: <https://rps.ms.gov.pl/>

By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest założenie profilu organizacji.
W wypadku zatrudnienia Pracownika będącego cudzoziemcem Pracodawca winien uzyskać stosowne oświadczenia Pracownika, względnie uzyskać ich potwierdzenie z właściwego rejestru państwa trzeciego.

**REJESTR UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ
ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO. TABELA**

1. Imię i nazwisko małoletniego .....
2. Przyczyna interwencji (ew. forma krzywdzenia)
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:
  3. Opis podjętych działań, innych niż interwencja
Data:
Działanie:
4. Spotkania z rodzicami/opiekunami małoletniego
Data :
Opis spotkania:
5. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)
  - a) zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa;
  - b) wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny
  - c) inny rodzaj interwencji - jaki?
6. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji:
7. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli PUM Laboratorium AL-MED uzyska informację.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI (WERSJA SKRÓCONA DLA MAŁOLETNI)

Pamiętaj!
Jesteś dzieckiem! Podlegasz naszej ochronie!

- **Masz** prawo oczekiwać właściwego zachowania, poszanowania Twoich praw i pomocy w sytuacjach zagrożenia.
- **Osoby**, które kontaktują się z Tobą w Laboratorium, powinny szanować Twoje potrzeby.
- **Pracownikom** nie wolno stosować w stosunku do Ciebie przemocy.
- **Masz** prawo do zadawania pytań pracownikom Laboratorium i otrzymywania na nie wyczerpujących odpowiedzi.
- **Pracownikom** nie wolno na Ciebie krzyczeć.
- **Masz** prawo do informacji o wszystkich decyzjach, które są w stosunku do Ciebie podejmowane i wyjaśnienia dlaczego takie są.
- **Masz** prawo do prywatności.
- **Pracownikom** nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów oraz posiadania przez inne osoby upoważnienia do pozyskania tych danych.
- **Pracownikom** nie wolno bez zgody Twojej i Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.
- **Pracownikom** nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek, nawiązywać w wypowiedziach do Twojej atrakcyjności, używać przemocy.
- **Nikom** nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób.
- **Pracownikom** nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji.
- **Pracownikom** nie wolno używać ich w Twojej obecności.
- **Pracownikom** nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od Ciebie.
- **Masz** prawo być traktowane tak samo jak wszystkie inne dzieci.
- **Pracownicy** nie powinni nikogo faworyzować.
- **Pracownikom** wolno Cię dotykać tylko za Twoją zgodą i w taki sposób, aby był dla Ciebie odpowiedni w celu wykonania świadczeń medycznych lub w celu zapewnienia ci pomocy.
- **Pracownikom** nie wolno Cię bić, szturczać, popychać ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz lub czujesz się źle.
- **Pracownicy** mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą.
- **Pracownikom** nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania, spotykać się z Tobą poza Laboratorium ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA – 800 12 12 12

KRYZYSOWY TELEFON ZAUFANIA DLA DOROSŁYCH – 116 123

TELEFON ALARMOWY W SYTUACJACH ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB ŻYCIA – 112

CENTRUM WSPARCIA OSÓB, KTÓRE SĄ W STANIE KRYZYSU EMOCJONALNEGO – 800 70 2222

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – 116 111

Pamiętaj! Zawsze kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym innemu pracownikowi Laboratorium, który Cię wysłucha i pomoże!

PO-13.F-04.wyd I

Niniejszy dokument stanowi P.U.M. „Al – Med”
Żadna część niniejszego dokumentu nie może być kopiowana i przedrukowywana
jakakolwiek techniką bez pisemnej zgody Właściciela.

JAK MAŁOLETNI POWINNI ZACHOWYWAĆ SIĘ PODCZAS POBYTU W LABORATORIUM

PROSIMY:

- **Szanuj** Personel Laboratorium.
- **Pod** żadnym pozorem nie wolno Ci stosować przemocy w postaci uderzania, opluwania, popychania, szarpania, kopania, szczypania, jak również obrażania Personelu Laboratorium.
- **Nie** stosuj siły fizycznej wobec kogokolwiek.
- **Bądź** kulturalny wobec swoich rówieśników oraz Personelu Laboratorium.
- **Przestrzegaj** zasad i procedur obowiązujących w Laboratorium.
- **Zachowaj** ciszę.